

BASÍLICA
SANTA
MARIA
DEL PI

AHIR,
AVUI,
DEMÀ

Num.

841

1
maig
2022

El segon espoli d'Àfrica i la seva restitució

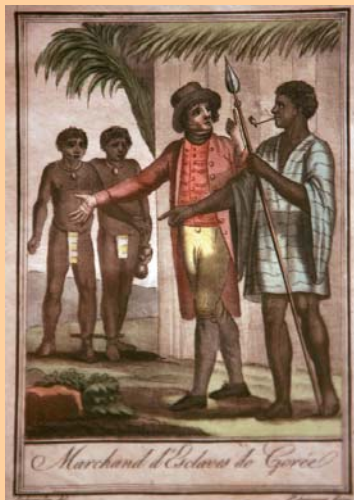
Lluís Ramis, rector

Àfrica, el continent bressol de la Humanitat, ha estat víctima de dues grans espoliacions al llarg de la seva existència. Bé, potser n'han estat de més. La primera va ser a partir del segle XVI quan amb l'arribada dels europeus a Amèrica van començar a enviar-hi persones africanes desposseïdes de la seva llibertat i en contra de la seva voluntat per a realitzar-hi les tasques més dures: treballar el camp,

carregar i descarregar, etc. En definitiva, que les van esclavitzar, i això va durar uns quants segles. La segona espoliació va tenir lloc a mitjan segle XIX quan els països europeus es van repartir Àfrica, passant a ser colònies seves i aprofitant totes les primeres matèries que hi havia en benefici del país colonitzador. També es van apropiat de moltes obres d'art que van traslladar i exhibir, i encara hi són, en molts museus europeus.

L'art més conegut víctima d'aquesta espoliació ha estat l'art egipci del temps dels faraons, amb les seves XXXIII dinasties, des de Narmer de la primera dinastia (c. 3.000 a.C.) fins a Ptolomeu XV Cesarió de la darrera dinastia, la ptolemaica, de finals del segle I a.C. Però hi ha hagut moltes més cultures que no són tant populars i que han estat víctimes d'aquest afany rapinyaire dels europeus. I cal recordar que aquesta segona espoliació s'ha anat acabant a partir dels anys 60 del segle passat amb la descolonització d'Àfrica. En un article publicat en el número de març de la revista missionera "Mundo Negro" s'explica que almenys el 90% del patrimoni cultural africà es conserva i/o exhibeix fora d'Àfrica, però que un moviment recent de restitució pretén revertir aquest llegat colonial.

El debat sobre la devolució d'aquestes peces no és una novetat, però la discussió ha anat augmentant en els darrers anys i s'ha notat un avanç en la restitució que

Comerciants d'esclaus a Gorée, Senegal, segle XVIII

principalment ha involucrat a França. Es calcula que unes 90.000 peces culturals africanes s'exhibeixen en museus i en altres establiments francesos. França s'ha compromès amb diversos països africans, ex-colònies seves, a retornar-los peces culturals. Alguns d'aquests països són Senegal, Benín (l'antic Dahomey colonial) i Algèria. L'experiència francesa ha arrossegat a altres països africans a reclamar les seves obres d'art. Anglaterra ha retornat a Etiòpia algunes peces. Itàlia ho ha fet amb l'obelisc etiòp d'Aksum. Portugal s'ha compromès amb Angola a tornar-li les

obres que li va espoliar i a col·laborar amb la recuperació d'aquelles peces angleses que puguin estar en altres països. Alemanya tornarà béns culturals robats a Nigèria i els famosos bronzes de Benín, del més valuós dintre de l'art i la història africana; també a Namíbia li retornarà peces.

Nigèria està construint un museu per exhibir les obres recuperades. A Dakar (Senegal) des de finals de 2018 hi ha el Museu de les Civilitzacions Negres construït entre altres coses per contenir béns culturals recuperats. A Kinshasa, capital de la República Democràtica del Congo, també s'ha edificat una construcció d'aquestes característiques, el Museu Nacional, destinat a aixopugar sobretot peces retornades per Bèlgica.

Els qui s'oposen a la devolució diuen que a Àfrica no es donen les condicions mínimes per a la preservació del patrimoni cultural degut a la manca de recursos, problemes d'infraestructures o conflictes, però això és una mirada simplista i distorsionada de la realitat africana. Els dos exemples citats de Dakar i Kinshasa contradiuen aquesta teoria. Altres institucions es resisteixen a la devolució tot dient que molts dels béns que elles custodien han estat adquirits legalment pels seus actuals propietaris, però cal tenir en compte que malgrat puguin haver estat adquirides en subhastes internacionals, l'arribada d'aquests productes pot haver tingut com origen un acte violent del passat.

Si el colonialisme va ser la negació de la història dels pobles sotmesos, la restitució de l'art africà és un pas essencial en la recuperació de la història, de la dignitat dels països atropellats, de millorar les relacions entre els països africans i les seves antigues metròpolis. Cal seguir en aquesta línia que és de justícia, i accelerar al màxim les restitucions.

El Via Crucis del Dijous Sant

El passat dia 14 d'abril, Dijous Sant, l'Arxiconfraria de la Sang del Pi vam tenir el goig i l'honor de poder organitzar i celebrar el Via Crucis al carrer que feia tants anys que no es duia a terme. Han estat moltes setmanes de preparació, assaigs, gestions diverses... molts nervis. Teníem moltes ganes que tot això anés bé després de tants anys de no sortir al carrer. Volíem deixar ben alt el llistó, no només per la confraria sinó també per tota la gent del Pi.

Puc dir, sens dubte, que ho vàrem aconseguir, vist el resultat i els comentaris generals. Va ser un vespre inoblidable que recordarem sempre per haver estat el primer gran acte públic de la Confraria a la nostra ciutat després del llarg període d'inactivitat pública. La climatologia ens va acompanyar, gràcies a Déu i a Sant Josep Oriol, que de ben segur van intercedir per nosaltres. Aquella desfilada pels carrers més emblemàtics del nostre barri, ja de nit, sota la llum tènue dels fanals, amb l'acompanyament dels ministrils i del cor de la Capella de Música del Pi. Tots amb esperit de recolliment, silenci, emotivitat... vam crear una atmosfera que ben bé ens podia transportar a temps pretèrits de la nostra ciutat. Enfilem el Call, vorejar la Catedral, acabar davant de la nostra basílica entonant l'himne de la Confraria i el Credo cantat a l'interior, tots junts i a viva veu... un final apoteòsic! Volem donar les gràcies a tots els que hi han participat, ajudat, col·laborat, recolzat aquest projecte.

Això és tan sols el començament. L'any vinent, més i millor.

Jordi Munné i Bornay

REAL I IL·LUSTRE ARXICONFRARIA
DE LA PURÍSSIMA SANG DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST
BARCELONA

SOLEMNÍSSIM

VIA CRUCIS DE LA SANG DIJOURS SANT 2022

14 d'abril a les 21h.

Sortida de la Basílica de Santa Maria del Pi
Recorregut: plaça del Pi, plaça de Sant Josep Oriol, La Dulla, Banya Nova, Call,
plaça de Sant Jaume, Boter, Boter, Coqueria, Pla de la Sosa, Santa Lúcia, Plaça
Nova, Boter, plaça de la Catedral, Pi i plaça del Pi.

Capella de Música de Santa Maria del Pi
Ministrers de Santa Maria del Pi

La comitica al seu pas per Banys Nous/Ave Maria

Taula Rodona sobre la tancada d'immigrants a Santa Maria del Pi de gener de 2001 i Eucaristia de cloenda

Dins dels actes commemoratius de l'Any que estem celebrant en memòria del centenari del naixement de mossèn Josep Maria Vidal i Aunós, el proper dissabte 7 de maig a les 20:00 i a la Capella de la Sang, farem una taula rodona per recordar els fets ocorreguts el gener de l'any 2001 i que es van perllugar durant 47 dies: la tancada d'immigrants al Pi.

Amb persones que ho van viure de primera mà, parlarem de com es van viure els primers moments, de si va tenir alguna repercussió en altres parròquies, de com, a la llum de l'evangeli, podem actuar els cristians davant les situacions d'injustícia actuals i d'altres qüestions que, sens dubte, aniran sortint durant la vetllada. També veurem fotos d'aquells moments, fragments de vídeos que van emetre els mitjans de comunicació de l'època i com no, recordarem al qui fou el nostre rector.

I tancarem aquest Any Vidal al Pi amb l'eucaristia de cloenda del diumenge 8 de maig a les 12:00. Us esperem a tots dos actes.

Rèquiem de Fauré

El Grup Musical ARS TUNAE (Associació d'Amics de les Tradicions Universitàries) interpretarà el Rèquiem de Fauré en un concert a Santa Maria del Pi el proper dissabte 7 de maig a les 20:30 en homenatge als membres del grup que van traspasar durant la pandèmia. El concert és gratuït.

Concert de Gospel

El diumenge 8 de maig, a les 18:00 i a la Basílica, es celebrarà un concert de gospel a càrrec del Free Choir a benefici de la fundació ASSA, una entitat sense ànim de lucre de Sant Adrià de Besòs que té per objectiu millorar la qualitat de vida i el benestar de les persones amb diversitat funcional.

Resultat de les darreres col·lectes

Col·lecta del Dijous Sant pel Plat del Pobre: 213,59 €

Col·lecta del Divendres Sant pels Sants Llocs de Terra Santa: 251,77 €

Horari actual de misses

DIES FEINERS
19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES
19:00 a la Basílica

DIUMENGES
12:00 a la Basílica

On som?

BASÍLICA
Plaça del Pi, 7
SAGRISTIA I DESPATX
Plaça del Pi, 7

08002, Barcelona
Tel. 93 318 47 43

info@basilicadelpi.cat
www.basilicadelpi.cat

Despatx parroquial

El despatx parroquial és l'indret d'acollida de la parròquia.

Per gestions administratives relacionades amb els sagraments, demaneu cita trucant al 93 318 47 43 o escriviu un e-mail a:

despatx.santamariadelpi@gmail.com